

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN MÔN SINH - KTNN CẤP THPT

Năm học 2016 - 2017

Thực hiện kế hoạch năm học 2016 – 2017, SGD&ĐT Hà Nội hướng dẫn các tổ, nhóm chuyên môn Sinh học, công nghệ 10 của các trường THPT một số nội dung sau:

1. Thực hiện kế hoạch giáo dục

- Trên cơ sở đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của môn học trong chương trình giáo dục phổ thông, tùy điều kiện thực tế của nhà trường và trình độ của học sinh. Nhóm Sinh của các trường chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch dạy học môn Sinh học và môn công nghệ 10 theo định hướng phát triển năng lực học sinh theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần), đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, kết thúc năm học thống nhất toàn Thành phố, có đủ thời lượng dành cho luyện tập, ôn tập, hoạt động trải nghiệm sáng tạo và kiểm tra định kỳ. Trong đó chú ý xây dựng các chủ đề dạy học và kiểm tra đánh giá định hướng phát triển năng lực học sinh.

- Các trường THPT giao cho các tổ/nhóm chuyên môn chủ động lựa chọn nội dung, xây dựng các chủ đề dạy học trong môn học đồng thời xây dựng kế hoạch dạy học chi tiết phù hợp với các chủ đề theo hình thức , phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực ; chú trọng lồng ghép các nội dung giáo dục đạo đức và giá trị sống, rèn luyện kỹ năng sống , hiểu biết xã hội , thực hành pháp luật , giáo dục môi trường... tăng cường các hoạt động vận dụng kiến thức liên môn vào giải quyết các vấn đề thực tiễn.

Kế hoạch dạy học của nhóm chuyên môn đã được BGH nhà trường phê duyệt là căn cứ để thanh tra, kiểm tra và phải được thể hiện thống nhất giữa các hồ sơ dạy học (phân phối chương trình, giáo án, sổ báo giảng, sổ ghi đầu bài)

2. Đổi mới phương pháp dạy học

Tiếp tục đổi mới đồng bộ phương pháp dạy học; tăng cường mối quan hệ thúc đẩy lẫn nhau giữa các hình thức và phương pháp tổ chức hoạt động dạy học nhằm phát triển năng lực và phẩm chất học sinh.

Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, rèn luyện phương pháp tự học và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học sinh theo tinh thần Công văn số 3535/BGDĐT-GDTrH ngày 27/5/2013 về áp dụng các phương pháp dạy học tích cực ; đổi mới đánh giá giờ dạy giáo viên , xây dựng tiêu chí đánh giá giờ dạy dựa trên Công văn số 5555/BGDĐT- GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT ; đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề , các phương pháp thực hành , dạy học theo dự án trong các môn học ; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học; tập trung dạy cách học, cách nghĩ; bảo đảm cân đối giữa trang bị kiến thức , rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ , hành vi cho học sinh ; chú ý việc tổ chức dạy học phân hoá phù hợp các đối tượng học sinh khác nhau; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc.

3. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

- Đa dạng hóa các hình thức học tập, chú ý các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, nghiên cứu khoa học của học sinh ; sử dụng các hình thức dạy học trên cơ sở ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông như: dạy học trực tuyến, trường học kết nối... Ngoài việc tổ chức cho học sinh thực hiện các nhiệm vụ học tập ở trên lớp, cần coi trọng giao nhiệm vụ và hướng dẫn học sinh học tập ở nhà, ở ngoài nhà trường.

- Khuyến khích tổ chức, thu hút học sinh tham gia các hoạt động góp phần phát triển năng lực học sinh như: thi giải toán trên máy tính cầm tay; thi học sinh giỏi các môn văn hóa, các môn khoa học, thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật...

4. Đổi mới kiểm tra và đánh giá

- Chỉ đạo và tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, đúng quy chế ở tất cả các khâu ra đề, coi, chấm và nhận xét, đánh giá học sinh trong việc thi và kiểm tra; đảm bảo thực chất, khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của học sinh.

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với tất cả học sinh: đánh giá qua các hoạt động trên lớp; đánh giá qua hồ sơ học tập , vở học tập; đánh giá qua việc học sinh báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập , nghiên cứu khoa học , kĩ thuật, báo cáo kết quả thực hành , thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình (bài viết, bài trình chiếu, video clip,...) về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập . Giáo viên có thể sử dụng các hình thức đánh giá nói trên thay cho các bài kiểm tra hiện hành.

- Kết hợp đánh giá trong quá trình dạy học, giáo dục và đánh giá tổng kết cuối kỳ, cuối năm học; đánh giá của giáo viên với tự đánh giá và nhận xét, góp ý lẫn nhau của học sinh, đánh giá của cha mẹ học sinh và cộng đồng. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, hướng dẫn, sửa sai, động viên sự cố gắng, tiến bộ của học sinh. Đối với học sinh có kết quả bài kiểm tra định kì không phù hợp với những nhận xét trong quá trình học tập (quá trình học tập tốt nhưng kết quả kiểm tra quá kém hoặc ngược lại), giáo viên cần tìm hiểu rõ nguyên nhân, nếu thấy cần thiết và hợp lí thì có thể cho học sinh kiểm tra lại.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề thi, kiểm tra cuối học kì, cuối năm học theo ma trận và viết câu hỏi phục vụ ma trận đề. Đề kiểm tra bao gồm các câu hỏi, bài tập (tự luận hoặc/và trắc nghiệm) theo 4 mức độ yêu cầu : Nhận biết: nhắc lại hoặc mô tả đúng kiến thức , kĩ năng đã học ; Thông hiểu: diễn đạt đúng kiến thức hoặc mô tả đúng kĩ năng đã học bằng ngôn ngữ theo cách của riêng mình , có thể thêm các hoạt động phân tích , giải thích, so sánh, áp dụng trực tiếp (làm theo mẫu) kiến thức, kĩ năng đã biết để giải quyết các tình huống , vấn đề trong học tập; Vận dụng: kết nối và sắp xếp lại các kiến thức , kĩ năng đã học để giải quyết thành công tình huống , vấn đề tương tự tình huống , vấn đề đã học ; Vận dụng cao : vận dụng được các kiến thức, kĩ năng để giải quyết các tình huống , vấn đề mới, không giống với những tình huống , vấn đề đã được hướng dẫn ; đưa ra những phản hồi hợp lí trước một tình huống , vấn đề mới trong học tập hoặc trong cuộc sống. Căn cứ vào mức độ phát triển năng lực của học sinh ở từng học kỳ và từng khối lớp, giáo viên và nhà trường xác định tỉ lệ các câu hỏi, bài tập theo 4 mức độ yêu cầu

trong các bài kiểm tra trên nguyên tắc đảm bảo sự phù hợp với đối tượng học sinh và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao.

- Kết hợp một cách hợp lí giữa hình thức trắc nghiệm tự luận với trắc nghiệm khách quan, giữa kiểm tra lí thuyết và kiểm tra thực hành trong các bài kiểm tra ; tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức liên môn vào thực tiễn; tăng cường ra các câu hỏi mở, chỉ đạo việc ra câu hỏi trắc nghiệm khách quan nhiều lựa chọn đúng thay vì chỉ có câu hỏi 1 lựa chọn đúng;

- Tăng cường tổ chức hoạt động đề xuất và lựa chọn , hoàn thiện các câu hỏi , bài tập kiểm tra theo định hướng phát triển năng lực để bổ sung cho thư viện câu hỏi của trường. Tăng cường xây dựng nguồn học liệu mở (thư viện học liệu) về câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài học, tài liệu tham khảo có chất lượng trên website của Bộ (tại địa chỉ <http://truonghocketnoi.edu.vn>), của sở/phòng GDĐT và các trường học . Chỉ đạo cán bộ quản lí, giáo viên và học sinh tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn trên trang mạng "Trường học kết nối" về xây dựng các chuyên đề dạy học tích hợp, liên môn; đổi mới phương pháp , hình thức dạy học và kiểm tra , đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Thống nhất thực hiện chung như sau:

	KHỐI - MÔN	CHƯƠNG TRÌNH	SỐ TIẾT/ TUẦN	SỐ ĐẦU ĐIỂM TỐI THIỂU						GHI CHÚ
				HỆ SỐ 1			HỆ SỐ 2		HK	
				M	V	TH	V	TH		
HỌC KỲ I	10- SINH	cơ bản	1	1	1		1	1	1	
		nâng cao	2	1	1	1	1	1	1	
	11 - SINH	cơ bản	1	1	1		1	1	1	
		nâng cao	2	1	1	1	1	1	1	
	12 - SINH	cơ bản	1	1	1		1	1	1	
		nâng cao	2	1	1	1	1	1	1	
10 - CÔNG NGHỆ		1	1	1		1	1	1		
HỌC KỲ II	10- SINH	cơ bản	1	1	1		1	1	1	
		nâng cao	1	1	1		1	1	1	
	11 - SINH	cơ bản	2	1	1	1	1	1	1	
		nâng cao	1	1	1		1	1	1	
	12 - SINH	cơ bản	2	1	2		1	1	1	Chỉ có 1 bài thực hành
		nâng cao	2	1	1	1	1	1	1	
10 - CÔNG NGHỆ		2	1	1	1	2		1	BGD quy định 2 bài kiểm tra hệ số 2	

Lưu ý:

- Điểm thực hành phải đánh giá toàn bộ kiến thức, kỹ năng, thái độ trong các nội dung thực hành của cả học kỳ

- Môn Công nghệ 10:

Phần 1: Nông, Lâm, Ngư nghiệp.

Tùy theo điều kiện thực tế của từng địa phương để chọn dạy 1 trong 2 chương: chương 1 hoặc chương 2. Ở chương 3, bài 40 dạy bắt buộc, còn các bài từ 41 đến 48 có thể chọn lĩnh vực phù hợp với chương 1 hoặc chương 2 đã chọn trước đó.

Cuối HK2 có 6 tiết hướng nghiệp: lựa chọn nội dung của sách giáo viên Hoạt động giáo dục hướng nghiệp để hướng dẫn việc tích hợp giới thiệu nhu cầu thị trường lao động của địa phương vào phần này.

(Yêu cầu có kế hoạch dạy học cụ thể của 6 tiết hướng nghiệp).

5. Các kỳ thi với học sinh

* IJSO: đối tượng học sinh lớp 10

- Vòng 1: ngày 24/8/2016

- Vòng 2: ngày 8/9/2016

* Thi HSG lớp 12 cấp thành phố

- Vòng 1 (ngày 14/9): gồm các nội dung: Tế bào học, Vi sinh học, Sinh lý thực vật và Di truyền học phân tử, di truyền học tế bào (hết chương I: cơ chế di truyền và biến dị)

- Vòng 2 (ngày 30/9): Không giới hạn nội dung kiến thức

(Khối 10 và 11: Khuyến khích các cụm trường tổ chức thi Olympic học sinh giỏi)

* Các cuộc thi khác

- Cuộc thi Vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các vấn đề thực tiễn dành cho học sinh trung học (tháng 01/2017)

- Cuộc thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học (thi cấp TP vào tháng 11/2016).

- Thực hiện tốt các cuộc thi khác theo hướng dẫn của ngành.

6. Hoạt động bồi dưỡng chuyên môn

- Khuyến khích giáo viên học tập nâng cao trình độ chuyên môn (tự học hoặc theo hướng dẫn của phòng Tổ chức cán Bộ - SGD&ĐT)

- Tham gia có hiệu quả các lớp tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn do Sở, trường BDCB giáo dục tổ chức

- Khai thác hiệu quả trang “trường kết nối” trong hoạt động trao đổi về chuyên môn, kinh nghiệm giảng dạy ...

- Nâng cao hiệu quả các chuyên đề và sinh hoạt tổ chuyên môn. Các nội dung và sản phẩm sinh hoạt tổ/ nhóm chuyên môn được ghi chép chi tiết trong sổ sinh hoạt chuyên môn và đưa lên trang web "trường kết nối"